

259 (New Syllabus)
(TS)

Total No. of Questions - 32

Total No. of Printed Pages - 4

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - III
COMMERCE, Paper - II
(Telugu Version)

Time : 3 hours

Max. Marks : 100

PART - I
(Marks 50)

SECTION - A

2 × 10 = 20

ఈ క్రింది వానిలో ఏదైనా రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు 40 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయుము.

1. స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజ్ అంటే ఏమిటి? దాని విధులను వివరించండి?
2. బ్యాంకింగ్‌ను నిర్వచించి, బ్యాంకింగ్ విధులను వివరించండి?
3. నిర్వహణ రంగంలో హెన్రీ ఫేయల్ కృషిని వివరించండి?

SECTION - B

4 × 5 = 20

ఈ క్రింది వానిలో ఏదైనా నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానములు 20 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి.

4. పాథమిక మార్కెట్‌కు, ద్వితీయ మార్కెట్‌కు మధ్య తేడాలను రాయండి?
5. ఎంట్రప్రెన్యూర్ విధులను వివరించండి?
6. మన రాష్ట్రంలోని SC/ST బోత్సాహికులకు తెలంగాణా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందించే ప్రత్యేక చేయూతల గూర్చి వివరించండి?
7. స్వదేశీ పర్యటన, విదేశీ పర్యటనకు మధ్య తేడాలేవి?
8. రోడ్డు రవాణా ప్రయోజనాలను, పరిమితులను వివరించండి?
9. వ్యవస్థీకరణ ప్రక్రియలోని దశలు ఏమిటి?

SECTION - C

5 × 2 = 10

ఈ క్రింది వానిలో ఏదైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు 5 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి.

10. 'వాణిజ్య బిల్లు' వివరించండి?
11. ఎండోమెంట్ పాలిసీ గూర్చి రాయండి?
12. భాండెడ్ గిడ్డంగుల పై లఘు వ్యాఖ్య రాయండి?
13. 'అనుకరణ ఎంబ్రప్రిస్యూర్లు' వివరించండి.
14. ప్రాజెక్టు నివేదిక అసగానేమి?
15. చీఫ్ జాక్స్ గూర్చి రాయండి?
16. నౌకాభార పత్రం అసగానేమి?
17. వ్యవస్థీకరణ ను నిర్వచించండి?

PART - II

(Marks 50)

SECTION - D

1 × 20 = 20

క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానము వ్రాయుము.

18. అనిత, స్వాతి లు భాగస్థులు, వారి లాభనష్టాల నిష్పత్తి 2 : 1 తేది 31.03.2015 న వారి ఆస్తి అప్పుల పట్టి క్రింద ఇవ్వడమైంది.

ఆస్తి అప్పుల పట్టి

అప్పులు	మొత్తం రూ.	ఆస్తులు	మొత్తం రూ.
రుణదాతలు	20,000	బాంకులో సగదు	20,000
చెల్లింపు బిల్లులు	6,000	వివిధ రుణగ్రస్తులు	40,000
సాధారణ బిల్లులు	24,000	సరుకు	80,000
అనిత మూలధనం	1,20,000	ఫర్నిచర్	5,000
స్వాతి మూలధనం	1,00,000	వసూలు బిల్లులు	5,000
		యంత్రాలు	50,000
		భవనాలు	70,000
మొత్తం	2,70,000	మొత్తం	2,70,000

వారు ఈ క్రింది షరతులతో 'సోని' ని భాగస్థురాలుగా చేర్చుకోవడానికి అంగీకరించారు.

- i) భవిష్యత్ లాభాల కోసం సోని 1/4 వంతు వాటాకు గాను రూ. 1,25,000 మూలధనంగా తీసుకురావాలి.
- ii) సోని గుడ్ విల్ గా రూ. 30,000 సగదుతో చెల్లించాలి, దానిని సంస్థలోనే కొనసాగించాలి.
- iii) యంత్రాల పై 10% తరుగుదల.

iv) భవనాల విలువను 20% పెంచాలి.

v) రుణగ్రస్తుల పై 6% రానిబాకీల కోసం ఏర్పాటు చేయండి.

పై వివరాలతో అవసరమైన ఆవర్తా భాతాలు తయారు చేసి నూతన ఆస్తి అప్పుల పట్టీ తయారు చేయండి.

SECTION - E

1 × 10 = 10

ఈ క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒకదానికి సమాధానము వ్రాయండి.

19. హైదరాబాద్‌లోని వైట్లని, డిల్లీలోని తన ఏజెంట్ జాహ్నవి కి రూ. 30,000 విలువ కలిగిన సరుకును కన్‌స్టేన్‌మెంట్ పై పంపింది. వైట్లని రవాణా మరియు ఇతర ఖర్చుల క్రింద రూ. 2,000 చెల్లించినది. జాహ్నవి క్రింది వివరాలతో అకౌంట్ సేర్వీస్ పంపినది.

i) 50% సరుకును రూ. 22,000 లకు అమ్మినది.

ii) జాహ్నవి చేసిన ఖర్చులు రూ. 1,200.

iii) జాహ్నవికి అమ్మకాలపై 5% కమీషన్ పోను మిగిలిన మొత్తానికి డ్రాఫ్ట్ పంపినది.

వైట్లని పుస్తకాలలో అవసరమైన ఆవర్తా భాతాలు చూపండి.

20. కింద ఇచ్చిన సమాచారం నుండి 31-03-2015 నాటితో అంతముయ్యే సంవత్సరానికి వరంగల్ టౌన్ క్లబ్ వారి ఆదాయ-వ్యయాల భాతాను తయారు చేయండి.

వసూళ్లు - చెల్లింపుల భాతా

వసూళ్లు	మొత్తం రూ.	చెల్లింపులు	మొత్తం రూ.
To తెచ్చిన నిల్వ	10,000	By జీతాలు	8,000
To చందాలు	27,000	By గడ్డి కోత యంత్రం	4,000
To బోర్డమెంట్ నిధి	10,000	By అద్దె	1,800
To వారసత్వాలు	6,000	By సాధారణ ఖర్చులు	14,000
To ప్రవేశ రుసుము	1,000	By బోర్డమెంట్ ఖర్చులు	4,000
To గ్రౌండ్ కోసం విరాళం	16,000	By ఆఫీసు ఖర్చులు	9,000
To గడ్డి అమ్మకం	800	By ఆట వస్తువుల కొనుగోలు	6,000
		By తేల్చిన నిల్వ	24,000
మొత్తం	70,800	మొత్తం	70,800

అదనపు సమాచారము :

i) వసూలైన చందాలలో రూ. 4,200 గత సంవత్సరానికి సంబంధించిన చందాలు కలిసి ఉన్నాయి.

ii) రావలసిన చందాలు రూ. 1,000

iii) ఆట వస్తువుల ప్రారంభపు నిల్వ రూ. 4,000 ముగింపు నిల్వ రూ. 5,000.

SECTION - F

2 × 5 = 10

ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో ఏ రెండింటికైనా సమాధానాలు వ్రాయండి.

21. కన్స్టేబుల్కు అమ్మకానికి మధ్యగల తేడాలు వివరించండి.
22. సిద్ధార్థ, ఏప్రిల్ 1, 2012, తేదిన ప్లాంటు యంత్రాన్ని రూ. 23,000 లకు కొని, రూ. 2,000 దాని స్థాపనకు ఖర్చు చేశాడు. స్థిర వాయిదాల వద్దతి పై 10% చొప్పున తరుగుదల ఏర్పాటు చేయాలి. మార్చి 31, 2015 తేదిన రూ. 8,000 లకు ఆ ప్లాంటును అమ్మి వేశాడు. ఆర్థిక సంవత్సరాంతాన ఖాతాలు ముగిస్తాయని భావిస్తూ ప్లాంట్లు యంత్రం ఖాతాను తయారు చేయండి.
23. M/s ప్రపతి వారి పుస్తకాలను ఒంటి వద్దు విధానంలో నిర్వహిస్తారు. వారు ఆర్జించిన లాభాన్ని లెక్కించండి

సంవత్సర ప్రారంభ మూలధనం	రూ. 12,000
సంవత్సరాంతపు మూలధనం;	రూ. 18,000
ఆ సంవత్సరంలో సొంతవాడకాలు;	రూ. 4,000
ఆ సంవత్సరంలో ప్రవేశ పెట్టిన అదనపు మూలధనం	రూ. 5,500
24. కంప్యూటరైజ్డ్ అకౌంటింగ్ యొక్క ఏవైనా ఐదు లక్షణాలను వివరించండి

SECTION - G

5 × 2 = 10

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు 5 పంక్తులు మించకుండా వ్రాయండి.

25. లుప్తత అంటే ఏమిటి?
26. డెబ్-క్రెడీట్ కమీషన్ అనగానేమి?
27. వారసత్వాల పై లభ్య వ్యాఖ్య రాయండి.
28. టాలీ (Tally) అనగానేమి?
29. తేది 31-03-2015 న ముగింపు మూలధనం కనుక్కోండి. ఏప్రిల్ 1, 2014 న ప్రారంభ మూలధనం రూ. 26,000 ఆ సంవత్సరంలో వచ్చిన నష్టం రూ. 5,000.
30. లబ్ధి నిష్పత్తి అనగానేమి?
31. P, Q లు లాభ-నష్టాలను సమానంగా పంచుకునే భాగస్వాములు, వారు 1/5 వంతు లాభానికి గాను 'R' ను భాగస్వానిగా చేర్చుకున్నారు. వారి నూతన లాభ-నష్టాల నిష్పత్తిని కనుక్కోండి.
32. ఆధిపత్యం (Supremacy) పై లభ్య వ్యాఖ్యల రాయండి.